

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

MEDZINÁRODNÁ SPRÁVA O NÁBOŽENSKEJ SLOBODE ZA ROK 2016

Zhrnutie

Ústava zaručuje slobodu náboženského vyznania a príslušnosti a ustanovuje, že štát sa neviaže na nijaké konkrétne náboženstvo. Zákom stanovený minimálny počet 20 000 členov potrebný na registráciu náboženskej skupiny zabránil niektorým menším skupinám získať oficiálny štatút náboženskej skupiny. Niektoré z týchto skupín využili postup pre registráciu občianskych združení, aby získali právnu subjektivitu potrebnú na vykonávanie hospodárskych a verejných funkcií. Napriek úsiliu mimovládnych organizácií a menšinových náboženských skupín o zrušenie 20 000-člennej podmienky parlament schválil v novembri zákon, ktorým sa od roku 2017 tento počet zvyšuje na 50 000 členov. Prezident Andrej Kiska zákon v decembri vetoval, ale parlament si na začiatok roka 2017 naplánoval hlasovanie s cieľom prelomiť toto veto. Neregistrované skupiny, najmä moslimovia, referovali o ťažkostiach s poskytovaním duchovnej služby ich veriacim a so získaním povolení na budovanie modlitebných miest. Pozorovatelia zaznamenali nárast protimoslimskej rétoriky členov vlády a opozičných poslancov; niektorí vládni činitelia vrátane premiéra zobrazovali moslimov ako potenciálnu hrozbu pre bezpečnosť a spoločnosť krajiny. Vedúci vládni predstavitelia vyzývali na zastavenie šírenia prejavov nenávisťi na internete a zúčastnili sa na spomienkových podujatiach a na otvorení prvého múzea venovaného holokaustu.

Príslušníci moslimskej komunity informovali o fyzických aj verbálnych útokoch proti moslimom a o náraste protimoslimských prejavov nenávisťi na internete. Takmer 1000 osôb sa zúčastnilo protestu proti moslimom a proti utečencom. Hoci priame popieranie holokaustu bolo naďalej zriedkavé, neonacistické skupiny ďalej organizovali stretnutia a spomienky na vojnový fašistický štát a vebili jeho vedúcich predstaviteľov. Podľa mimovládnych organizácií pôsobiacich v oblasti ochrany ľudských práv, zákonné podmienky registrácie náboženských skupín sťažovali snahu nezaregistrovaných skupín o zmenu negatívnych postojov verejnosti voči náboženským menšinám.

Americký veľvyslanec a ďalší pracovníci veľvyslanectva USA sa naďalej stretávali s vládnymi činiteľmi, s ktorými diskutovali o zaobchádzaní s menšinovými náboženskými skupinami a o protimoslimských náladách, ako aj o zákonných

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

podmienkach registrácie náboženských skupín. Veľvyslanec vyjadril znepokojenie nad reštriktívnosťou 50 000-člennej podmienky registrácie, ktorú podporil parlament. Zástupca námestníka ministra zahraničných vecí USA vyjadril počas svojej januárovej návštevy znepokojenie Spojených štátov nad „používaním rozdeľujúcej politickej rétoriky týkajúcej sa utečencov a moslimov“. Pracovníci veľvyslanectva diskutovali s členmi registrovaných aj neregistrovaných náboženských komunít o nenávisťných prejavoch namierených proti moslimom a o dôsledkoch podmienok registrácie.

Časť I. Náboženské zloženie obyvateľstva

Vláda USA odhaduje počet obyvateľov krajiny na 5,4 milióna (odhad z júla 2016). Podľa údajov z posledného dostupného sčítania obyvateľstva z roku 2011 sa 62 % obyvateľov hlási k rímskokatolíckej cirkvi, 5,9 % k evanjelickej cirkvi augsburského vyznania a 3,8 % ku gréckokatolíckej cirkvi; 13,4 % obyvateľov neudalo žiadnu náboženskú príslušnosť. K ďalším menej početným náboženským skupinám patrí Reformovaná kresťanská cirkev, ostatné protestantské náboženské skupiny, Jehovovi svedkovia, pravoslávni kresťania, Židia, baháji a moslimovia. Pri sčítaní obyvateľstva v roku 2011 sa približne 1200 osôb prihlásilo k islamu, ale predstavitelia islamskej komunity odhadujú ich počet na približne 5000. Podľa sčítania obyvateľstva má židovská komunita približne 2000 členov.

Ku gréckokatolíckej cirkvi patria spravidla osoby slovenskej alebo rusínskej národnosti (ukrajinského pôvodu), avšak niektorí Rusíni sú príslušníkmi pravoslávnej cirkvi. Väčšina pravoslávnych kresťanov žije vo východnej časti krajiny. Príslušníci Reformovanej kresťanskej cirkvi žijú predovšetkým na juhu krajiny v blízkosti maďarských hraníc, kde žije veľa osôb maďarskej národnosti. Ostatné náboženské skupiny sú väčšinou rovnomerne rozptýlené po celom území krajiny.

Časť II. Stav rešpektovania slobody náboženského vyznania štátom

Právny rámec

Ústava zaručuje slobodu náboženského vyznania a príslušnosti, ako aj právo na zmenu náboženského vyznania alebo právo byť bez vyznania. Ústava ustanovuje, že štát sa neviaže na nijaké konkrétne náboženstvo, a že náboženské skupiny si môžu spravovať svoje záležitosti nezávisle od štátnych orgánov, vrátane

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

vyučovania náboženstva a zakladania cirkevných inštitúcií. Ústava zaručuje právo praktizovať svoju vieru súkromne alebo verejne, buď sám alebo spoločne s inými. Uvádza sa v nej, že výkon náboženských práv možno obmedziť iba prostredníctvom opatrení „nevyhnutných v demokratickej spoločnosti na ochranu verejného poriadku, zdravia a mravnosti alebo práv a slobôd iných.“

Aby náboženské skupiny mohli zamestnávať svojich duchovných lídrov na účely vykonávania oficiálne uznaných úkonov, zákon im predpisuje povinnosť zaregistrovať sa na cirkevnom odbore ministerstva kultúry. Duchovní neregistrovaných náboženských skupín nemajú zákonné oprávnenie na vykonávanie sobášneho obradu alebo poskytovanie duchovnej služby ich veriacim vo väzniciach alebo v štátnych nemocniciach. Neregistrované skupiny si nesmú zriaďovať cirkevné školy.

Ku koncu roka bolo podmienkou registrácie náboženskej skupiny alebo cirkvi, aby najmenej 20 000 jej plnoletých členov – občanov SR alebo osôb s trvalým pobytom – predložilo ministerstvu kultúry „čestné vyhlásenie“ potvrdzujúce ich príslušnosť k náboženskej skupine a znalosť článkov viery a základných princípov náboženstva spolu s uvedením ich rodného čísla a adresy bydliska, a aby podporili návrh na jej registráciu. Zákon nerozlišuje medzi cirkvami a náboženskými spoločenstvami, ale ako cirkvi uznáva tie skupiny, ktoré sa samy označujú ako cirkvi.

Registráciou sa zakladá právna subjektivita potrebná na vykonávanie hospodárskych funkcií, ako je napr. zriadenie bankového účtu alebo prenájom nehnuteľnosti, alebo občianskych funkcií, ako je napr. vykonávanie pohrebných obradov. Registráciu má týchto 18 cirkví a náboženských spoločností: Apoštolská cirkev, Bahájske spoločenstvo, Bratská jednota baptistov, Cirkev adventistov siedmeho dňa, Cirkev bratská, Československá husitská cirkev, Cirkev Ježiša Krista Svätých neskorších dní (mormóni), Evanjelická cirkev augsburského vyznania, Evanjelická metodistická cirkev, Gréckokatolícka cirkev, Kresťanské zbory, Jehovovi svedkovia, Novoapoštolská cirkev, Pravoslávna cirkev, Reformovaná kresťanská cirkev, Rímskokatolícka cirkev, Starokatolícka cirkev a Ústredný zväz židovských náboženských obcí. Registrované náboženské spoločnosti a cirkvi každoročne dostávajú štátnu dotáciu; niektoré z nich majú menej ako 20 000 členov, pretože registráciu získali ešte pred nadobudnutím účinnosti tejto podmienky.

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

Cirkevný odbor ministerstva kultúry dohliada na vzťahy medzi náboženskými skupinami a štátom a riadi pridelovanie štátnych dotácií náboženským skupinám a združeniam. Ministerstvo nemá zákonnú právomoc zasahovať do vnútorných záležitostí náboženských skupín ani usmerňovať ich činnosť.

Skupina, ktorá nemá 20 000 dospelých členov potrebných na získanie štatútu oficiálnej náboženskej skupiny, môže požiadať o registráciu ako občianske združenie, čím by získala právnu subjektivitu potrebnú na vykonávanie činností ako je spravovanie bankového účtu alebo uzatváranie zmlúv. To ju však neopravňuje na to, aby sa mohla nazývať cirkvou alebo oficiálne sa označovať za náboženskú spoločnosť, pretože zákon upravujúci registráciu občianskych združení náboženskej spoločnosti z priznania tohto štatútu výslovne vylučuje. Na registráciu občianskeho združenia je potrebné, aby traja občania uviedli svoje mená, adresy, názov a cieľ organizácie, organizačnú štruktúru, výkonné orgány a rozpočtové pravidlá.

Základná zmluva so Svätou stolicou tvorí právny rámec vzťahov medzi vládou a domácou katolíckou cirkvou a Svätou stolicou. Dve následné dohody upravujú pôsobenie katolíckych cirkevných škôl, výučbu katolíckeho náboženstva ako vyučovacieho predmetu a činnosť kňazov slúžiacich ako vojenský kapláni. Dohoda uzavretá medzi vládou a jedenástimi z ostatných sedemnástich registrovaných náboženských skupín priznáva podobný štatút aj týmto skupinám. Aby podobné výhody získali aj ďalšie náboženské skupiny, museli by s tým vyjadriť jednomyselný súhlas existujúce zmluvné strany.

Žiaci všetkých štátnych základných škôl musia navštevovať predmet náboženská výchova alebo etická výchova v závislosti od vlastných alebo rodičovských preferencií. O učebnej náplni jednotlivých hodín náboženstva rozhodujú samotné školy a učitelia. Hoci obsahom výučby vo väčšine škôl je katolícke náboženstvo, rodičia môžu školu požiadať aj o zaradenie výučby iných náboženstiev. Súkromné a náboženské školy si obsah náboženského vzdelávania určujú samy. Neregistrované skupiny alebo niektoré menšie registrované skupiny sa v učebných osnovách pre vyučovanie náboženstva nespomínajú, a to ani vo verejných ani v súkromných školách; neregistrované skupiny svoju vieru v školách nemôžu vyučovať. Učitelia z registrovanej náboženskej skupiny spravidla vyučujú základy svojej viery, ale môžu učiť aj o iných náboženstvách. Platy učiteľov náboženstva vo verejných školách sú financované zo štátneho rozpočtu.

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

Verejnoprávne audiovizuálne médiá sú zo zákona povinné vyčleniť vysielací čas pre registrované náboženské skupiny; pre neregistrované skupiny túto povinnosť nemajú.

Zákon nepovoľuje pochovať zosnulého pred uplynutím 48 hodín od úmrtia, čo platí aj pre náboženské skupiny, ktorých tradícia vyžaduje skoršie pochovanie.

Krajina je zmluvnou stranou Medzinárodného paktu o občianskych a politických právach.

Praktiky štátu

V novembri parlament schválil novelu zákona iniciovanú Slovenskou národnou stranou (SNS), ktorou sa od roku 2017 počet členov potrebných na registráciu náboženskej skupiny zvyšuje na 50 000. Prezident Kiska 20. decembra zákon vetoval s odôvodnením, že jeho predkladatelia nepreukázali existenciu zvýšeného rizika podvodných pokusov o registráciu náboženských skupín, ktoré SNS uvádzala ako hlavný dôvod na predloženie návrhu zákona. Povedal tiež, že navrhovatelia nevysvetlili, prečo existujúca požiadavka 20 000 členov nie je dostatočná. Kiska ďalej uviedol, že väčšina súčasných registrovaných náboženských organizácií v krajine, ktorým by tento štatút zostal aj podľa nového zákona, by nové 50 000-členné kritérium nespĺnili. Okrem toho uviedol, že požiadavka 50 000 členov je v nepomere s podmienkami registrácie v ostatných členských štátoch Európskej únie. Parlament na začiatok roka 2017 naplánoval hlasovanie o návrhu s cieľom prelomiť prezidentské veto.

Väčšina politických strán nový zákon podporila pre výslovné obavy z islamu; podporila ho aj najväčšia parlamentná strana Smer – Sociálna demokracia, ktorá viedla kampaň pre marcové parlamentné voľby na jednoznačne protiislamskej platforme. Predseda vlády Robert Fico zo strany Smer v januári vyhlásil, že jediná cesta, ako minimalizovať riziká udalostí podobných útokom moslimov v Paríži a Nemecku, je „zabrániť vytvoreniu ucelenej moslimskej komunity“ na Slovensku. V máji Fico v médiách uviedol, že islam nemá v krajine „žiadne miesto“ a že nechce, „aby tu bolo niekoľko desiatok tisíc moslimov, ktorí si postupne budú presadzovať svoje veci“. Nový zákon podporili aj koalíční partneri Smeru. Predseda SNS Andrej Danko v septembri vyhlásil, že podpora sprísnenia

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

podmienok registrácie je odôvodnená, pretože „demografický vývoj sa nedá odhadnúť“ a „treba zabrániť“ konfliktom okolo výstavby mešít.

Protimoslimské názory hlásali aj opozičné strany. Richard Sulík, predseda druhej najväčšej politickej strany v parlamente a najväčšej opozičnej strany Sloboda a solidarita (SaS), v júli napísal, že islam je „v rozpore s našou kultúrou“ a že „priamo ohrozuje našu civilizáciu.“ Marian Kotleba, predseda banskobystričského kraja a vodca Ľudovej strany Naše Slovensko (ĽSNS) – označujúcej sa za stranu založenú na národných, kresťanských a sociálnych princípoch v protiklade k „zločineckému „demokratickému“ systému“ – kritizoval počas volebnej kampane premiéra Fica za to, že nepostupuje „tvrdšie“ proti moslimom a utečencom. V novembrovej parlamentnej rozprave o novom zákone dvaja poslanci ĽSNS označili islam za „pedofilný systém“ a vyhlásili, že podmienky registrácie treba sprísniť, aby sa zabránilo infiltrácii nekresťanských náboženských skupín.

Až do novembrového hlasovania parlamentu domáce mimovládne organizácie, vrátane Centra pre výskum etnicity a kultúry (CVEK), naďalej presadzovali zrušenie dovtedajšej 20 000-člennej podmienky registrácie náboženských skupín, pretože ostatné zákonné podmienky registrácie sú podľa nich dostatočné na zamedzenie registrácie skupín, ktorých činnosť nie je v súlade s ústavou. Mimovládne organizácie uvádzali, že podmienky registrácie znevýhodňujú najmä náboženské skupiny spojené s novými prisťahovaleckými komunitami, ako je napr. moslimská komunita, ktoré nezískali registráciu z dôvodu neschopnosti splniť podmienku 20 000 členov.

Ku koncu roka ešte nebola vyriešená žiadosť o registráciu Kresťanského spoločenstva. Ministerstvo kultúry skúmalo ďalší znalecký posudok, aby rozhodlo, či zruší zamietnutie pôvodnej žiadosti z roku 2007. Žiadosť vtedy zamietlo na základe znaleckého posudku, podľa ktorého skupina podporovala nenávisť voči iným náboženským skupinám, a preto nespĺňala podmienky na registráciu.

Osemnástim registrovaným náboženským skupinám vláda poskytla ročnú štátnu dotáciu vo výške približne 40 miliónov EUR (42,1 milióna USD). Značná časť štátnej dotácie pre registrované náboženské skupiny sa naďalej využívala na financovanie platov duchovných, a jednotlivým skupinám sa pridelovala na základe počtu ich duchovných. Počas celého roka vláda pokračovala v diskusii so

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

zainteresovanými stranami o zmenách v modeli financovania náboženských skupín.

Mimovládne organizácie a neregistrované náboženské skupiny naďalej uvádzali, že existujúca právna úprava registrácie sťažuje účasť neregistrovaných skupín na verejnom diskurze a obmedzuje ich schopnosť meniť negatívne postoje verejnosti voči menším náboženským organizáciám.

Keďže moslimská komunita nezískala registráciu, nemohla oficiálne zamestnať imáma. Lídri moslimskej komunity uvádzali, že väznice a detenčné zariadenia ich duchovným často neumožnili prístup k ich veriacim. Príslušníci moslimskej komunity taktiež uvádzali, že bez oficiálnej registrácie ťažšie získavajú potrebné povolenia na výstavbu modlitební a náboženských miest, hoci žiadny zákon nezakazuje udeľovať takéto povolenia neregistrovaným skupinám.

Ministerstvo kultúry pokračovalo v kultúrnom grantovom programe, z ktorého sa pridelovali peniaze na udržiavanie náboženských pamiatok.

Islamská nadácia na Slovensku informovala o ďalšom náraste protiislamskej rétoriky členov vládnej koalície a opozičných poslancov parlamentu počas celého roka. Niektorí vládni činitelia naďalej vykresľovali moslimov ako potenciálnu hrozbu pre národnú bezpečnosť, kultúru a spoločnosť.

Členovia strany ĽSNS viedli otvorenú predvolebnú kampaň proti moslimom a vychvaľovali vládu vojnového fašistického štátu, ktorá deportovala desaťtisíce slovenských Židov do nacistických táborov smrti. Kandidáti ĽSNS sa tiež zaviazali presadzovať „kresťanské hodnoty“ a pred voľbami získali podporu troch katolíckych kňazov. Počas septembrovej parlamentnej diskusie o zmene klímy jeden poslanec strany ĽSNS vyhlásil, že nesúhlasí s pojmom „hospodárska a klimatická migrácia,“ a európsku migračnú krízu označil za „riadenú moslimskú inváziu“.

Riaditeľ Ústavu pamäti národa (ÚPN) v auguste prepustil historika Martina Lacka, ktorý otvorene podporoval stranu ĽSNS a zúčastňoval sa na podujatiach na oslavu fašistického štátu z obdobia II. svetovej vojny. ÚPN, vládou zriadená verejná inštitúcia, naďalej sprístupňoval dovtedy nezverejnené dokumenty o režimoch vládnuvich v krajine v rokoch 1939 až 1989; vedúci predstavitelia židovskej komunity však ÚPN naďalej kritizovali za údajné zľahčovanie úlohy

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

popredných predstaviteľov z obdobia druhej svetovej vojny pri podpore antisemitskej politiky.

V marci médiá informovali o príspevku, ktorý v roku 2015 uverejnil na sociálnych médiách poslanec parlamentu za stranu ĽSNS Milan Mazurek, a v ktorom holokaust označil za „rozprávku“ a chválil Hitlera.

V júni ministerstvo vnútra uverejnilo vyhlásenie Výboru pre predchádzanie a elimináciu rasizmu, xenofóbie, antisemitizmu a iných foriem intolerancie, v ktorom sa požadovalo zastavenie šírenia nenávisťných prejavov na internete. Podľa výboru, ktorý je súčasťou poradného orgánu vlády pozostávajúceho zo zástupcov občianskej spoločnosti a vlády – Rady vlády pre ľudské práva a národnostné menšiny – nenávisťné prejavy na internete často viedli k fyzickému násiliu.

Predseda vlády Robert Fico, predseda parlamentu Andrej Danko a ďalší vedúci predstavitelia si 9. septembra pripomenuli Deň obetí holokaustu a rasového násillia pri Pamätníku holokaustu v Bratislave.

26. januára sa predseda vlády Fico zúčastnil otvorenia prvého múzea venovaného holokaustu, postaveného na mieste bývalého koncentračného tábora v Sereďi. Vláda poskytla 2,5 milióna EUR (2,63 milióna USD) na podporu výstavby múzea.

Časť III. Stav rešpektovania náboženskej slobody v spoločnosti

Mimovládne organizácie informovali o zvýšenej miere násillia a nenávisťných prejavov voči moslimom a utečencom na internete. Príslušníci moslimskej komunity uvádzali, že v porovnaní s predchádzajúcimi rokmi pociťujú väčšie obavy. Lídri moslimskej komunity sa vyjadrili, že aby neburcovali verejnú mienku, ich modlitebne zostávajú nenápadné a ich umiestnenie nie je všeobecne zverejňované.

Jedna somálska utečenkyňa oznámila, že v priebehu minulého roka bola na rôznych miestach v Bratislave šesťkrát fyzicky aj verbálne napadnutá. Najmenej pri dvoch z týchto incidentov sa jej útočník pokúšal násillím strhnúť z hlavy šatku, pričom vykrikoval protiutečenecké a protimoslimské urážky. Pri dvoch z nich bolo prítomné aj dieťa utečenkyne. Ministerstvo vnútra uverejnilo v septembri

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

vyhlásenie, v ktorom odsúdilo tieto útoky a rasovú a náboženskú nenávisť vo všeobecnosti.

Skupiny, ktoré tlač charakterizovala ako krajne pravicové, zorganizovali v júni protimoslimský a protiutečenecký protest, ktorého sa zúčastnilo približne 1000 osôb.

Islamská nadácia na Slovensku informovala o pokračujúcom náraste protimoslimskej rétoriky skupín označovaných ako „extrémistické“ a politikov. Nadácia dokumentovala výskyt protimoslimských nenávisných prejavov, z ktorých mnohé vyzývali na použitie smrtiaceho násillia voči moslimom a utečencom. Nadácia informovala, že v auguste bolo na YouTube uverejnené video s názvom „Návšteva v islamskej rodine úspešne asimilovanej do Európy“. V tomto nainscenovanom videu Jurij Martynov, ktorý predtým kandidoval za poslanca miestneho zastupiteľstva bratislavskej štvrte Karlova Ves, mal na tvári lyžiarsku masku a v ruke držal strelnú zbraň. Hovoril o beštialite, o mrzačení, o tom, že sa oženil so šesťročným dievčaťom a že ďalšie dieťa každú hodinu bije, a pochválil chlapca, ktorý zakričal „Všetkých vás zabijem, vy neveriaci psi.“

Ako ďalší príklad nadácia v januári upozornila na facebookovú stránku nazvanú „Slovenský kalifát“, ktorá vyvolala množstvo protimoslimských komentárov. V jednom z nich sa hovorilo, „Začnite stavať mešitu, základy sa budú topiť v prasacej krvi.“ Ďalší komentár ponúkal moslimským tvorcom stránky „návštevu Osvienčimu, a tam ich vyučovať náboženstvo“.

Niektoré kresťanské skupiny a ďalšie organizácie, ktoré tlač označovala ako krajne pravicové, naďalej zverejňovali pochvalné vyhlásenia o vláde vojnového fašistického štátu, ktorá deportovala tisíce Židov do nacistických táborov smrti. Hoci v tlači sa neobjavili žiadne správy o priamom popieraní holokaustu, skupiny, ktoré tlač označovala ako krajne pravicové, pokračovali počas celého roka v organizácii zhromaždení, ktorých účastníci používali symboly vojnového fašistického štátu. V internetových príspevkoch propagujúcich tieto podujatia organizátori často uverejňovali fotografie symbolov druhej svetovej vojny. ESNS použila takéto symboly napríklad 14. marca v internetových príspevkoch týkajúcich sa jej spomienkového podujatia k vzniku vojnového fašistického štátu. Na spomienkovom podujatí sa popri poslancoch parlamentu za ESNS zúčastnil aj katolícky kňaz.

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

Ekumenická rada cirkví zostala jediným formálnym združením pre medzináboženský dialóg a naďalej ju tvorili iba kresťanské náboženské skupiny.

Časť IV. Politika vlády USA

Americký veľvyslanec a ďalší pracovníci veľvyslanectva USA sa naďalej stretávali s vládnymi činiteľmi, s ktorými diskutovali o zaobchádzaní s menšinovými náboženskými skupinami a o protimoslimských náladách. Veľvyslanec vyjadril znepokojenie americkej vlády nad reštriktívnosťou podmienky 50 000 členov potrebných na registráciu, ktorú podporil parlament. Zástupcovia veľvyslanectva pokračovali v diskusii s predstaviteľmi ministerstva kultúry o najnovšom vývoji v súvislosti s ustanoveniami zákona týkajúcimi sa registrácie náboženských skupín a o navrhovaných zmenách vo financovaní cirkví a náboženských spoločností. Veľvyslanec a ďalší predstavitelia veľvyslanectva sa zúčastnili na každoročnej pietnej spomienke za obete holokaustu v Bratislave.

Zástupca námestníka ministra zahraničných vecí USA vyjadril počas svojej januárovej návštevy znepokojenie Spojených štátov nad „používaním rozdeľujúcej politickej rétoriky týkajúcej sa utečencov a moslimov“. Stretol sa aj s predstaviteľmi moslimskej komunity a zástupcami mimovládnych organizácií, s ktorými diskutoval o problémoch spojených s integráciou moslimských utečencov do spoločnosti.

Pracovníci veľvyslanectva sa pravidelne stretávali s registrovanými aj neregistrovanými náboženskými organizáciami a skupinami občianskej spoločnosti, s ktorými diskutovali o násilí a nenávisťných prejavoch namierených proti moslimom, ako aj o pokračujúcom negatívnom vplyve zákonných podmienok registrácie náboženských skupín na náboženské menšiny.

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

Medzinárodná správa o náboženskej slobode za rok 2016
Ministerstvo zahraničných vecí USA • Úrad pre demokraciu, ľudské práva a prácu

Medzinárodná správa o náboženskej slobode za rok 2016
Ministerstvo zahraničných vecí USA • Úrad pre demokraciu, ľudské práva a prácu